

Շահը պի հէմթա իւն միւֆթէի տիր
թաճ ու սէրիր,
Շանը կիւհէրպարը Սալթանաթ օլտու
ալէմիւր
Թախթը տէվէթին մուրասսա նիշանը
զիշանի վէշ
Կէօրմէտի, կէօրմէտէնք բիւրի չարիս
օլ Շահէ նազիւր:
Թափաթը ալ իւլ ալը խասաթի էմրը
մուհար,
Էվաֆը համաթէօի լիսանլարը իթմէք
տէ լեալ,
Լուֆթը չօք, հիւմէթի ազիմ, առա-
լէթի պի շիւմար,
Շէրէֆ տիր միւմթին օլսա էվաֆընը
իթմէք իմալ:
Շէվթէթլու Սուլթանըմըզ սէվատ իւլ
այնը ճիհան տըր,
Տուաթ էօմր ու իգպալը վէրտի գէպա-
նը ճիհան տըր,
Պու կիւն տիւր բուզը մէսաաթէթ մէ-
նուսը վէրտաթէթ,
Խիւտաթէն ալէմէ պիւլահի ազիմ պիր
իհասն տըր:
Մէվլամ օլ Թաճաթըն էօմրիւնիւ
միւզաթա իլէսուսն,
Օլ սիւֆլանը Սալթանաթը զընաթաշ
իլէսուսն,
Գանուը Թապիւթաթ իգհարը ասաթ
իթաթէն
Շահըմըզ Թախթը Օսմանիտէ պիւնէր
եաշասուսն:
Տէվրանը Շահանէթի թեաթաթ իլէ-
սուսն Խիւտա,
Ֆէյզի լուֆթուըն հայրէթլէ իտէլիմ
թէմալա,
Ճէմիի չափրտանըլա «Շիրին» սա-
տըզ գուլուսնը,
Տաիմ վէրտի գէպանը տըր «Բատիշա-
նըմ չօք եաշա»:
Էր... 1890 Սուլթան 30
Ապտը մէմլիւք սատաթաթ մէս-
իւըն հազրէթի Թաճաթի
Պանտըրմա էրմէնի-գաթօլիք
մէքթէպի մուալլիմի
ԹԱԳԻՈՐ Յ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ

ԽԱՐԻՃԻԵ

Ձին վէ ՃԱՔՕՆ. — Բօլիթիգա ա-
լէմիւնտէ չու արալըզ հէր չէյտէն
զիւնաթ նազարը տիգաթը ճէլպ
իտէն մէսէլէի մէքթիւրէ հազգընտա
ալընան մալիւմաթա կէօրէ, Ձինին,
տիւշար օլտուղու մաղուպիւթէթլէր
իւղէրինէ մուհարէպէտէ տէվաթաթա-
պիւլ օլամաթընը անլաեարաթ,
գաթիւն ագաթը միւսալէհա արգու-
սինտէ օլմասըլա, պու խոսուսի-
չին Լի-Հօնկ-Շանկ վէ բրէնս Գօնկ
նամ գաթլարը մուրաթիսաթ թալիսին
իլլէտիկի սօն Նիւսիւնմիգտէ եազըլ-
մըլ իտի: Թօգիօ գապիւնէթօսուսնը
թէքլիթ իթտիկի չարթլար՝ Դօրէա-
նըն Ճաթօնուսն հիւսթէսինտէ գալ-
մալը, վէ Ձինտէ, Ճաթօն իթնարէ-
թինին իթիւեազը մախսուսը հաիգ
օլմասը, վէ Ճաթօնիսեա՝ իթտիկի
մուհարէպէ մէսալիթիւնի թաղմին
իտիւմէսիլէ պէթապէր, պիր միւեար
ֆը: Թաղմինը հազգիւնէ իթաթը,
վէ Ճօրմօզ արաթըլա Մանչուլիին
պիր գըսմընը մաթօնիսեա իթէր
իտիւմէսի, վէ գալ լաթթլար թէմա-
միլլէ ինրա իտիւնէնէ գաթաթ
Բօրթ-Սըթիւր իլէ վէյ-Հայ-Վէյ
լիմանլարըն Ճաթօնուսն եէտիւնտէ

գալմասը կիպի շէյլէրտէն իպարէթ
օլուպ, Ձին տէվէթինին պու չարթ-
լարա մուվաֆֆաթալ իթմէտէնէկի
Ճաթօն հիւքիւմէթիննէ մալիւմ օլ-
մասըլա, սօն արգուսու՝ Բէքին իւ-
գէրինէ տալիս երիւրմէք իտուկին-
տէն, Նիւեթի՝ պու կիպի ազըր չարթ-
լարա Ձինին մուվաֆֆաթաթաթըլը-
ղընա սէպէպիւթէթ վիրէրէք վաթըթ
գաթանմաթաթան վէ հալալարըն քէս-
պի իթիտալիթմէսիլլէ, մէքթիւր սօն
ժաթսէտինի ինրա իթմէքտէն իպա-
րէթ օլտուղու գանն օլտուսեթօր,
Լաքին Թալմա զաթէթաթ՝ Բուսիա,
Փրանսա վէ ինկիլթէրրա տէվէթլէ-
րինին պու մուհարէպէտէ միւսաթիւ-
լէ իտէնէթլէրինի ախիւրէն եազմը
օլտուղուստան, էկէր պու հալաթիս
սահիհէ չըգար իսէ, իշին րէնկի տէ-
յիլէրէք, Ճաթօնուսն, մէքթիւր չարթ-
լարըն ճիւմէսիւնէ պիրտէն նալլ օ-
լամաթաթաթը անլալըրտօր:
ԱՎՍԹՐԻԱ. — Ավսթրիա իմբէրա-
թօրուսն ամադաթաթի արլիտիւգ
Ալպէրթ՝ 78 եալընտա օլտուղու
հալտէ Արգօ չէհրինտէ վէֆաթ իթ-
միլ, վէ միւլարիլէյ, աթէրիճէ խըտ-
մէթլէրի վէ հիւսնի ախիւսթըլա
թէվէճիւհաթը ուսուսիւթէն մաթ-
հար օլմուշ օլմասըլա, վէֆաթը,
կէրէք Ավսթրիա. Մաճարիսթանտա
վէ կէրէք մէմալիթի սաիթէտէ թէնս:
Սիւֆի ազիմի մուհիպ օլմուշ տուր:
Քեաթիլէյի հիւքմաթարը՝ զայպը
մէքթիւրտէն տօլաթը իմբէրաթօր
Փրանսա. Ժօգէթի պէեանը թաա-
զիւթէթ իթմիլլէր տիր: Միւլարիլէյ
իմբէրաթօրէնալ վէֆաթաթա Փրան-
սա պուլլաթաթաթաթաթ, պաթէթ-
լէկրաթ վուգուաթաթան խապէրտաթ
օլուր օլմաթ տօղրուսա Վիէնիսեա
ալտէթ իթմիլ տիր: Ճէնաթէ ալա-
եք թալիթաթաթա ինրա իտիւնէնէք,
վէ պուստա հիւքմաթարան թաա-
ֆրանսան վէքիլլէր պուլուսնաթաթըր
իմբէրաթօր, Փրանսաթան ալտէթ
իթմէքտէն էվէլ, քէյֆիւթէթի պա
թէլէկրաթ րէյիսի ճիւմհուրա պիւ-
տիրմէլլէ, ալտէթէ մէսպուր օլ-
տուղուսն իշար, վէ Փրանսա արա-
զիսինտէ գալտըղը միւստէթէն կէօր-
տիւկիւ ինկիւրաթաթաթան տօլաթը
թէնէքթիւր իթմիլ, վէ րէիսի ճիւմ-
հուր տալիս՝ զայպը մէքթիւրտէն տօ-
լաթը ինգարը թէնսիւթիւթէն ճէվապ
վէրմիլ տիր:
Միւլթէվէֆա արլիտիւգիւսն սօն
միւրաթաթընտան պիրի տէ, ճէնա-
գէսի իշին եաթըլաթաթ գուրօնալար-
տան սարթը նազար իլէ, պու պապ-
տէ իտիւնէնէք մէսարիֆ ագ չէսինին
ֆուգաթաթաթ թէվիլլէրի ինթաթաթան
իպարէթ պուլուսնուսն տուր:
ՐՈՒՍԻԱ. — Բուսիա իմբէրաթօրի-
ցաթը համիլէ օլտուղու կիպի, միւ-
լէվէֆա իմբէրաթօր իւշիւնէիւ Ա-
լէքսանտըն գէվէսի, վէ իմբէրա-
թօրը լաճըքըն վալիտիսի իմբէրա-
թօրիցա Մարիանըն տալիս 48 եա-
լընտա օլտուղու հալտէ, համիլէ օլ-
տուղու վէ կէլին իլէ գաեքն վալի-
տէնին տիւնեաթա պիրէր բրէնս եա-
թաթ բրէնսէս կէթիւթէնէթլէրի Բէթ-
րէպուրկաթան եաթըլմըլ տըր:
Եէնի Պիր իթթիթիւթաթ. — Սօն բօս-
թա իլէ ալընան էվրօթաթա զաթէթա-

լարընտա, էվրօթա բօլիթիգաթընէս
եէնի պիր թէպէտաթիւ էմարէլէրի
կէօրիւիւթօր: Պու թէպէտաթիւ՝
Բուսիա, Ալմանիա վէ Ավսթրիա ա-
րասընտա ագաթ իթթիֆաթաթան ի-
պարէթ օլուպ, Բուսիա իմբէրաթօ-
րուսնուսն՝ Ալմանիա վէ Ավսթրիա իմ-
բէրաթօրաթընա զիւստէն եաթըլմըլ
կէսաթէրաթի Պէրլինտէն պաթը զա-
գէթալարա իշար օլտուսնուսն տուր:
Հէնուգ րիվաթէթ գապիլինտէն օլան
պու սէօղլէրէ բէք տէ էմիլիւթէթ օ-
լուսնաթաթաթաթը տէրքաթ իսէ տէ,
չուրասը սահիհ տիր: Բի, Փրանսաթա
սօն տէֆա վուգուսն պուլան րէյիսի
ճիւմհուր թէպէթիլի վաթըլաթ՝ Բէթ-
րէպուրկաթ էյիլէն թէնսիւր իթմէ-
միլ, վէ պիր թաաթաթան իթթիֆա-
թը միւսէլլէսին վաթիւթէթի չու ա-
րալըք բէք ֆէնա հալտէ օլմասըլա
թէնէթիւթըն գուլլէթլէնմէսինէ
լիւզուսն կէօրիւթիւկի կիպի, տի-
կէր թաաթաթան տա Բուսիա իմբէ-
րաթօրուսնուսն պալլընա արգուսու՝
իսալաթը իլէ տալիսին մէյուլլօլ-
մաթ իւզրէ Պէրլին վէ Վիէնա իլէ
հիւսնի իթիւթի հուսուլինտէն ի-
պարէթ օլտուղուստան, եէնի պիր
իթթիֆաթըն ագաթը միւսթէմիլ
զաննօլուսնապիլիւր, հալպու թի Ալ-
ման զաթէթալարը նէյլիւթաթը օլան
պու չալալարա չիմտիլլէ սահիհ
նազարըլա պաթըլաթաթ:
Պիր եանտան պու րիվաթէթլէր ի-
չիտիտիկի հալտէ, տիկէր եանտան
Փրանսա իլէ իթալիա պէյնիտէ տէ
թիւսաթէթէ պիր եաթըլմըլ հու-
սուլի րիվաթէթ օլտուսնուսն: Մա-
լաթաթաթաթ, Գալլիաթաթաթաթ, ի-
արասընտա թիւսաթէթէ վաթիւթէթ
բէք տօթաթան տէյլլտիր, վէ պուս-
տա Փրանսա հէրնէ գաթաթ զալար
կէօրմէքտէ իսէ տէ, իթալիանըն
զարաթը տահա պիւեիւք տիր: Եիւ-
տի Մ. Դիքսիլի մէպուսան ինթիւա-
պաթընտա մուվաֆֆաթ օլմաթ իհ-
թիմալիլլէ, պու ինթիւապաթաթան
էվէլ Փրանսա իլէ թիւսաթէթէ
պիր ահտնամէ ագաթը արգուսինտէ
պուլուսնուսն, վէ Բարիսին եէնի ի.
թալիա էլլիսի Մ. Թօրնիլլէրէ տէ
պու եօլտա թալիմաթ վէրիտիկի
սէօլլէնիւթօր: Եու գաթաթ քի, Փը-
րանսա, իթալիանըն տօթլուղուսն,
մահաթ անըն, իթթիֆաթը միւսէլ-
լէստէն ալըլմասը չարթըլա արգու-
իթտիկիւստէն, պաթալըմ պու թէ-
չէպպիւս նէ՝ նէթիւթէն հասըլ իտէ-
նէք տիր:

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Բաթիս 21 փետր. — Մարօգ (Ֆաս)
իթալիա էլլիսինին կէրի չալըլտըղը
վէ անինտէ Ճիպրալթաթաթան վաթ-
աթ պիւնտիկի Թանէթտէն պա թէ-
լէկրաթ իշար օլտուսնուսն տուր:
Բէթրէսպուրկ 20. — Ձին վէ Ճա-
թօն մուհարէպէտէսինտէ Բուսիա վէ
ինկիլթէրրանըն միւսաթիւթէսի վու-
գու պուլմաթըղը, վէ Բուսիանըն
պէօլլէ պիր շէյ տիւշիւնմէտիկի՝
մէվուգ մէնպաթան իսպէր վէրի-
լիթօր:
Պէրլին 20. — Բալիսթալ մէնիսի
Ճիպրիլլէրին Ալմանիաթա իգաթէ-

թինի մէնս իտէն գանուսն լաղլընը
իւշիւնէիւ գրաթաթընտա գաթալալ-
տըրմըլ տըր:
Հաթէթալար, պուստան էվէլլօլ-
տուղու կիպի, պու քէրէք տալիս
հիւքիւմէթին, իշպու գաթաթը գա-
պուլ իթմէտէնէկիին գանն իտիւթօր-
լար:
Բէյթա 20. — Մաճարիսթան մէ-
պուսանը մաալարընը պիր կիւնիւ-
կիւնիւ Մաճարիսթան ֆուգաթաթաթ-
նա թէվիգի իտիւթիւթի Մէնիսի Մէ-
պուսանտա գաթաթ վէրիլլէ տիր:
ՏԱԽԻԼԻԵՆ
Տիւն Հալիտիէ ճալիսինտէ ինրա
պուլուրուսն սէլաթըլ րէսմի ալիսին-
տէն սօնրա, Ալմանիա սէֆիլի բրէնս
տը Բատօլին սուրէթի րէսմիւթէ-
տէ, վէ Ավսթրիա վէ իրան սէֆիլ-
լէրի սուրէթի զալըր րէսմիւթէն հու-
գուրը հաթրէթի Բատիշահիտէ չէրէ-
ֆի մէսպուսն նալլ օլմուլար տըր: —
Ամբրիգա սէֆիլի էվէլլէրի կիւն
Պապը Ալիտէ սատաթաթաթ վէ խարի-
ճիւթէնաթըր րալալար հաթաթաթըլա
լա կէօրիւթիւթ տիր: — Տէրիսաթ-
տէթ ժանտաթաթ էֆրատընա 403
բիստէ վէ 50 սիւարի իլալէսինէ
գաթաթ վէրիլլէ տիր: — Բարիս
զաթէթալարընտա օգուսնուղուսն
կէօրէ, Պրիստիկի թալիլլէ կէօնտէ-
րիլլէքտէ օլան Հիւստիսթան բօսթա-
սընը՝ տահա քէսման պիր եօլ օլ-
մաթ իւզրէ, Տէրիսաթաթէթ, եալօտ
Մէլանիթ թալիլլէ կէօնտէրիլլէսի
պու քէրէք երինէ ինկիլթէրաթա
միւթէթաթաթ օլուպ, ինկիլթ հիւ-
րիւմէթի Ավսթրիա իլէ պիլիթիւթի-
ֆաթ, Օրիսթի էքսթրէս չօրթէթիւթ-
լէ պիր մուգաթէլլէ սօլ տիլլէսի տիր
Պու սուրէթլէ պուստան պէօլլէ մէք-
թիւր բօսթա չանթալարը Ալմանիա,
Մաճարիսթան վէ մէմալիթի Օսմա-
նիէտէն կէլէնէք տիրլէր: Եիւրէթի,
բաթար կիւնիւ Պրիւքէլտէն եէնի
պիր գաթաթ եօլա չըգաթաթաթ, վէ
պու գաթաթ՝ չանթալարը ալաթաթ
Պէրլին, Վիէնա, Բէյթա վէ Պէլլը-
րաթաթան կէլիպ, չարլէնպիս կիւնիւ
Իսթանպուլ վաթըլ օլաթաթ, վէ չան-
թալար՝ վաթօր իլէ իսկէնտէրիէնէ
վէ անտէն ինկիլթ վաթօրալարըլա
Հիւստիսթանա նաթլ իտիւթէթ տիր:
Իսթանպուլ եէրինէ Մէլանիլին ին-
թիւթաթ իտիւթիսի միւլթէմիլ իսէ
տէ, պու սօնրաթի մէսէլտէ տիր:
— Գրէտի ժէնէրալ Օթօման պան-
գաթընը մէնիսի իտաթէսինին՝ սօն
իթթիւթիւթտէ, պանգա սէրմաթէսի-
նին թէնգիլի իշին էատէիլ թէտա-
վիլտէ պուլուսնա թալիլլաթաթան
օն պին առէտիւթին լաղլը հաթըլը-
տա վէրմիլ օլտուղու գաթաթ Թիւսա-
րէթիւթաթէթիւթէն մաթհաթըլաթաթիւթ
օլտուղուստան, քէյֆիւթէթ մէնիսի
վիւքլաթաթ թէպէթի իտիլլէքտիր:
— Եիւրիսի գաթաթ գօսիսինը մալա-
սուսն թաթաթիւթան միւլթաթիւթի
հարէթլէթէթէթէթանըն 6,043,325
ղրուշ թէվիգի օլտուսնուսն տուր: — Սա-
լը կիւնէսի Ալմանիա սէֆարէթիւթէ-
սինտէ պիւեիւք պիր պալլ վէրիլլապ,
պուստա 400 քիշիտէն զիւստէ տա-
վէթի պուլուսնուսն տուր: Պուսնաթ

